

Knmi - 2012/1479

KNMI-raad

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Utrecht, 6 november 2012.

Behandeling:

Geachte mevrouw Mansveld,

Vorige nr.

Vorige nr.

De KNMI-raad heeft de wettelijke taak het wetenschappelijk niveau van het KNMI te bewaken en daarover te rapporteren. Vanuit deze opdracht heeft de KNMI-raad in haar vergadering van 8 oktober j.l. kennis genomen van de voorstellen voor de toekomstige positionering van het KNMI (n.a.v. de eerdere evaluatie van de KNMI-wet en de vermelding van het KNMI in het vorige regeerakkoord) en van het concept van de Kamerbrief daaromtrent. De KNMI-raad wil daarbij de volgende kanttekeningen maken en U als nieuwe bewindspersoon de volgende overwegingen meegeven voor Uw beslissing over de toekomst van het KNMI:

Afdelen voor:

- 1 De positionering van het KNMI als agentschap en (inter-)nationaal referentie-instituut willen wij als KNMI-raad krachtig ondersteunen. Het doet recht aan de publieke taken van het KNMI, het voorziet in de benodigde meteorologische en seismologische infrastructuur, in de voor het kwetsbare Nederland zeer relevante kennis op het gebied van weer, klimaat en aardbevingen en in de internationale inbedding van die infrastructuur en kennis.
- 2 Wetenschappelijke onafhankelijkheid is een voorwaarde voor een gezonde rolverdeling tussen wetenschap en beleid. Alleen een zo objectief mogelijk beoordeling van de veranderingen in de fysieke omgeving, in het bijzonder het klimaat, kan de basis zijn voor verantwoord overheidsbeleid. Vastlegging van die wetenschappelijke onafhankelijkheid bij (summiere) wet zal daarvoor een goede basis vormen.
- 3 Het lijkt de KNMI-raad inderdaad niet nodig om de positionering van het KNMI zelf bij wet te regelen; een ministerieel besluit zou toereikend behoren te zijn. Wel wordt daarmee impliciet het vertrouwen uitgesproken dat ook in de toekomst de positionering van het KNMI op haar werkelijke merites zal worden beoordeeld en niet ter discussie zal worden gesteld op indicatie van enkele private belangen.
- 4 De KNMI-raad sluit zich aan bij het advies van de KNAW om de koppeling tussen wetenschappelijke ontwikkeling en operationeel werk in stand te houden. Het operationele werk, daaronder begrepen operationele weersverwachtingen, stuurt (mede) de richting van relevant en bruikbaar onderzoek, terwijl omgekeerd, het wetenschappelijke onderzoek de kwaliteit van het operationele werk blijvend waarborgt. Deze symbiose wordt daarom door vele vergelijkbare instituten, ook internationaal, gekoesterd.
- 5 De KNMI-raad steunt het voorstel voor aansturing van het KNMI naar het model van het RIVM. Dit model, waarbij in overleg met de IenM-directoraten-generaal en andere overheidsafnemers Meerjaren Activiteiten Programma's worden opgesteld, vergroot de wederzijdse betrokkenheid en komt in de praktijk de kwaliteit en relevantie van het onderzoek ten goede. Ook het expliciet maken van een Meerjaren Strategisch Onderzoekprogramma onder de verantwoordelijkheid van de KNMI-directie (met een omvang in de orde van 20% van het totale onderzoeksbudget) is een goede formule om wetenschappelijke onafhankelijkheid en toekomstige relevantie gelijktijdig recht te doen. Dit is ook bij andere kennisinstituten een succesformule.

- 6 Tegen deze achtergrond ziet de KNMI-raad haar taak in de toekomst primair in het toezicht op de 'wetenschappelijke kwaliteit' van het KNMI, zowel de (natuur-) wetenschappelijke als de operationele kant. Een oordeel over de bestuurlijke relevantie en de bruikbaarheid van de producten rekent de raad niet tot haar competentie.
- 7 De KNMI-raad plaatst grote vraagtekens bij de 'inperking van wegerelateerde producten en diensten buiten de Rijksoverheid'. Het is naar de mening van de raad principieel aan de overheden zelf, en niet aan belang hebbende weerbedrijven om te bepalen in hoeverre ze van haar eigen instituut gebruik willen maken, uiteraard volgens een *level playing field*-principe. Anderzijds zou om praktische redenen, zoals de wens van een kleine overheid, een werkverdeling tussen KNMI en weerbedrijven kunnen worden afgesproken, op een zelfde manier als dat al jaren lang de facto het geval is voor het RIVM-milieuonderzoek. Daarbij werkt dan het KNMI als publieke dienst voor bepaalde sectoren binnen de totale overheid en werken bedrijven voor andere sectoren, zij het dat afnemers als waterschappen zelf kunnen beoordelen of zij - gezien de aard van (actuele) ontwikkelingen, met name wanneer de openbare orde en veiligheid in het geding is - desondanks het KNMI willen consulteren. De raad is overigens van mening dat een dergelijke, constructieve rolverdeling wel inhoudt dat het KNMI in de toekomst opnieuw de verantwoordelijke auteur zou moeten kunnen worden van de weerberichtgeving voor de publieke omroep. Een dergelijke koppeling (publiek weerbericht door de publieke omroep) zou een stimulerend en leerzaam voorbeeld zijn van de zo noodzakelijke wisselwerking tussen wetenschappelijk onderzoek en relevante maatschappelijke activiteit. De Nederlandse burger kan o.i. onder meer via de weerberichten van de publieke omroep aanspraak maken op alle informatie en kunde waarover het KNMI beschikt, zeker waar deze burger als belastingbetaler reeds ca 25 miljoen euro heeft betaald voor de basistaken van het KNMI op het gebied van weer, zoals: het nationale meetnet, het algemeen weerbericht en de internationale verplichtingen (o.a. in VN-verband) op het gebied van de meteorologie.

Uiteraard is de KNMI-raad gaarne tot een verdere toelichting op het bovenstaande bereid en maak ik graag gebruik van de gelegenheid U veel succes te wensen bij de invulling van Uw nieuwe, uitdagende functie.

Hoogachtend,
Namens de KNMI-raad.

~~Prof. ir. N. D. van Egmond,~~
voorzitter

cc. dr. ir. F.J.J. Brouwer,
hoofddirecteur KNMI